

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Proiect „Consolidarea capacității administrative a Secretariatului Tehnic al Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 de a sprijini implementarea măsurilor anticorupție” (cod SIPOCA 62)

EVALUAREA TEMATICĂ A CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII PRIVIND IMPLEMENTAREA STRATEGIEI NAȚIONALE ANTICORUPȚIE 2016 - 2020

Raport de evaluare

2020

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

A. CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

I. INTRODUCERE

- *Adresa fizică:* Calea Plevnei nr. 141B, Sector 6, cod poștal 060011, București
- *Adresa virtuală:* www.csm1909.ro
- *Cadrul legal care reglementează activitatea instituției:*
 - Art. 133-134 din Constituția României, republicată;
 - Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
 - Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 1073/2018.
- *Misiune / atribuții/ competențe/structura*

Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției.

Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiați, în condițiile legii.

Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor.

Secțiile corespunzătoare ale Consiliului Superior al Magistraturii au dreptul, respectiv obligația corelativă, de a se sesiza din oficiu pentru a apăra judecătorii și procurorii împotriva oricărui act de imixtiune în activitatea profesională sau în legătură cu aceasta, care ar putea afecta independența sau imparțialitatea judecătorilor, respectiv imparțialitatea sau independența procurorilor în dispunerea soluțiilor, în conformitate cu Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și împotriva oricărui act care ar crea suspiciuni cu privire la acestea.

Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Sesizările privind apărarea independenței autorității judecătorești în ansamblul său se soluționează la cerere sau din oficiu de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii.

Consiliul Superior al Magistraturii (CSM) are atribuții referitoare la cariera judecătorilor și procurorilor, la admiterea în magistratură, evaluarea, formarea și examenele judecătorilor și procurorilor, precum și la organizarea și funcționarea instanțelor.

Consiliul Superior al Magistraturii adoptă regulamentele și hotărârile date în competența sa prin Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare și prin Legea nr. 317/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Plenul CSM avizează proiectele de acte normative ce privesc activitatea autorității judecătorești și proiectele de regulamente și ordine care se aprobă de ministrul justiției, în cazurile prevăzute de lege și poate sesiza ministrul justiției cu privire la necesitatea inițierii sau modificării unor acte normative în domeniul justiției.

Consiliul întocmește și păstrează dosarele profesionale ale judecătorilor și procurorilor.

Secția pentru judecători a Consiliului Superior al Magistraturii încuviințează percheziția, reținerea, arestarea preventivă sau arestul la domiciliu cu privire la judecători și magistrați-asistenți, numește și promovează magistrații-asistenți ai Înaltei Curți de Casație și Justiție, în condițiile legii.

Secția pentru procurori a Consiliului încuviințează percheziția, reținerea, arestarea preventivă sau arestul la domiciliu cu privire la procurori.

Consiliul Superior al Magistraturii coordonează activitatea Institutului Național al Magistraturii și a Școlii Naționale de Grefieri.

CSM exercită și alte atribuții prevăzute de lege și regulamente.

Structura organizatorică a CSM, astfel cum a fost aprobată, de principiu, prin Hotărârea nr. 65/2019 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii, și avizată de Agenția Națională a Funcționarilor Publici prin avizul nr. 33197/2019 conexas cu 25755/2019 din 15.07.2019, cuprinde un număr de 304 posturi, inclusiv membrii Consiliului, din care 286 finanțate, posturi repartizate în 14 compartimente independente astfel: 4 direcții, 3 servicii, 3 birouri, 4 compartimente, la care se adaugă cabinetele celor 16 membri aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii.

CSM are un număr total de 304 posturi, dintre care 215 sunt ocupate.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- *Structuri subordonate*

Consiliul Superior al Magistraturii coordonează activitatea Institutului Național al Magistraturii și a Școlii Naționale de Grefieri. De asemenea, în cadrul Consiliului funcționează Inspekția Judiciară ca structură cu personalitate juridică.

- *Scop misiune de evaluare*

Prin Hotărârea Guvernului (H.G.) nr. 583/2016, a fost aprobată **Strategia Națională Anticorupție (SNA) 2016-2020**, împreună cu seturile de indicatori de performanță, riscurile asociate obiectivelor și măsurilor din strategie și sursele de verificare, inventarul măsurilor de transparență instituțională și de prevenire a corupției, a indicatorilor de evaluare, precum și standardele de publicare a informațiilor de interes public.

Metodologia de monitorizare a implementării Strategiei Naționale Anticorupție 2016-2020 a fost aprobată prin Ordinul Ministrului Justiției nr. 1361/C/2017. În vederea monitorizării, se realizează misiuni de evaluare în instituțiile publice.

Temele de evaluare pentru anul 2019 sunt:

1. conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul);
2. incompatibilități;
3. transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea.

Obiectivele procesului de monitorizare sunt:

- Identificarea progreselor înregistrate în implementarea SNA;
- Identificarea și corectarea problemelor practice apărute în aplicarea politicilor și normelor anticorupție;
- Creșterea gradului de cunoaștere, înțelegere și implementare a măsurilor de prevenire a corupției, în sectorul public și privat.

Procedura evaluării a constat în completarea chestionarului tematic de evaluare transmis la data de 20 octombrie 2019, organizarea vizitei de evaluare la sediul Consiliului Superior al Magistraturii, în data de 5 noiembrie 2019, orele 9.30-12.30, și redactarea raportului de evaluare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

▪ *Componența echipei de evaluare*

Echipa de evaluare a fost compusă din 3 persoane:

- D-na. Alina BARBU, personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor, Ministerul Justiției;
- Dl. Robert NEACȘU, comisar-șef de poliție, Direcția Generală Anticorupție, Ministerul Afacerilor Interne;
- Dna. Georgeta FILIP, expert, Transparency International România.

Reprezentanții Consiliului Superior al Magistraturii care au luat parte la întâlnire au fost:

- Președintele Consiliului Superior al Magistraturii;
- Vicepreședintele Consiliului Superior al Magistraturii;
- Un membru ales al Consiliului Superior al Magistraturii, coordonatorul Grupului de lucru pentru implementarea SNA;
- Directorul adjunct al Direcției Legislație, Documentare și Contencios, membru al Grupului de lucru SNA din partea aparatului propriu;
- Un consilier juridic asimilat judecătorilor și procurorilor, Direcția Legislație, Documentare și Contencios, membru al Grupului de lucru SNA din partea aparatului propriu;
- Un consilier DAERIP, secretariat Grup de lucru SNA;
- Șeful BIPRMM, purtător de cuvânt.

Din partea Secretariatului tehnic al SNA a participat:

- D-na. Cristina LIȚĂ, consilier superior, Direcția de Prevenire a Criminalității, Ministerul Justiției.

Expertul coordonator din partea prestatorului de servicii, asociera formată din Unique Solutions SRL și Public Research SRL, a fost d-na. Mădălina COCOȘATU.

II. CONSTATĂRI

Aspecte cu caracter general

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

La începutul întâlnirii efectuate, a fost prezentată pe scurt activitatea Secretariatului tehnic al SNA, în sensul în care instituțiile supuse evaluării au fost trase la sorți în anul anterior (2018), remarcându-se vizita la instituțiile sistemului judiciar, inclusiv la CSM, urmărindu-se ca prin aceste mecanisme să se identifice eventuale dificultăți din partea instituțiilor de conformare cu standardele și principiile SNA, să se formuleze eventuale propuneri de modificare a reglementărilor în vigoare (spre exemplu, în materia pantouflage-ului sau materia avertizorilor de integritate), dar și să se contureze bunele practici semnalate.

S-a consemnat încă din debutul discuțiilor faptul că problematica SNA este gestionată în cadrul unui grup de lucru dedicat, special constituit la nivelul CSM încă din anul 2017¹, ceea ce reflectă o preocupare constantă a membrilor CSM pentru implementarea SNA. S-a arătat că ședințele acestui grup au avut caracter periodic, existând aprobat un calendar al activităților, cât și flexibilitate în ceea ce privește formatul întâlnirilor organizate, în funcție de agenda stabilită în prealabil.

Astfel, Grupul de lucru pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție cuprinde 8 membri ai Consiliului și 8 persoane din cadrul aparatului propriu. Aceste persoane nu desfășoară însă activități destinate exclusiv grupului de lucru. Grupul a fost constituit în anul 2017, urmare ședinței din 25.05, când o comisie specială a CSM - Comisia nr. 1 - „Legislație și cooperare interinstituțională”, a stabilit drept coordonatori ai Grupului de lucru pentru implementarea SNA, pe doamna judecător dr. Mariana Ghena, la acel moment președintele CSM, și doamna procuror Tatiana Toader, membru ales al Consiliului. Ulterior, în ședința din 05.03.2018, Comisia nr. 1 a decis completarea componenței Grupului, cu următorii membri: doamna judecător Lia Savonea, domnul judecător Bogdan Mateescu, domnii procurori Nicolae-Andrei Solomon și Cristian Ban, domnii Teodor Victor Alistar și Romeu Chelariu. Prin Dispoziția secretarului general al CSM nr. 140/14.06.2017, modificată prin Dispozițiile nr. 165/14.07.2017 și nr. 67/08.03.2018, au fost desemnați reprezentanții din partea aparatului tehnic în cadrul Grupului.

În cursul anului 2018 activitatea acestui grup a fost intensificată (au avut loc 6 întâlniri, astfel: 09 ianuarie, 25 ianuarie, 02 martie, 16 aprilie, 17 aprilie, 11 decembrie, minutele ședințelor fiind publicate pe pagina de internet), având ca rezultat adoptarea Planului național de integritate pentru sistemul judiciar. Pe pagina de internet sunt publicate Declarația de aderare la Strategia Națională Anticorupție 2016-2020 și Declarația comună a Consiliului Superior al Magistraturii, Înaltei Curți de Casație și Justiție și a Ministerului Public

¹ <https://www.csm1909.ro/265/4226/Grup-de-lucru-pentru-implementarea-Strategiei-Na%C8%9Bionale-Anticorup%C8%9Bie>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

de aderare la valorile fundamentale, principiile și mecanismul de monitorizare al Strategiei Naționale Anticorupție 2016 - 2020 la secțiunea Programe și Strategii².

Planul adoptat la data de 26 februarie 2018 prin Hotărârea CSM nr.161/2018 a fost modificat ulterior prin Hotărârea CSM nr. 941 din 11 octombrie 2018, ceea ce reflectă o preocupare constantă, urmare unei evaluări concrete, care reflectă nevoile reale ale justiției. De altfel, în dialogul cu experții, reprezentanții CSM au precizat că intenționează ca și pe viitor să analizeze aceste nevoi reale urmând, dacă se va aprecia oportun și necesar, să actualizeze Planul de integritate prin adaptarea sa la nevoile reale ale sistemului.

Din discuțiile cu caracter general purtate, a rezultat că, pe lângă structura centrală, există alte două structuri - *Institutul Național al Magistraturii (INM)* și *Școala Națională de Grefieri (SNG)*, aflate în coordonarea CSM, la care se adaugă *Inspekția Judiciară (IJ)* - structură autonomă, cu personalitate juridică. În mod evident, CSM este autoritatea reprezentativă pentru întregul sistem al justiției, responsabilă pentru coordonarea eforturilor anticorupție nu numai din cadrul aparatului central, ci și al structurilor teritoriale/coordonate/subordonate. Revine, astfel, CSM-ului, din perspectiva implementării SNA, îndatorirea suplimentară de monitorizare și coordonare de la nivel central, de sprijin pentru structurile instanțelor, parchetelor și altor autorități, de implementare a SNA.

De altfel, a rezultat din discuțiile purtate cu privire la modul de implementare a SNA că, în cadrul grupului de lucru de la nivelul CSM, au fost analizate uneori și aspecte de interes pentru INM și SNG, precum și IJ, dacă subiectele în discuție erau de interes pentru problemele pe care le gestionau, concluzia comună fiind în sensul că sunt deja antamate coordonări în acest sens la nivel central. Planul de integritate este, în acest sens, un demers important și relevant, acesta incluzând măsuri specifice pentru tot sistemul. În acest sens, în cursul lunii martie 2018, CSM a solicitat Ministerului Justiției, Înaltei Curți de Casație și Justiție, Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Direcției de Investigare a Infrațiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, Direcției Naționale Anticorupție, Inspekției Judiciare, Institutului Național al Magistraturii, Școlii Naționale de Grefieri, Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate, tuturor președinților curților de apel și tuturor procurorilor generali ai parchetelor de pe lângă curțile de apel, transmiterea de propuneri pentru implementarea măsurilor din Planul de integritate cu termen de realizare 2018. Modificarea acestuia a fost, de asemenea, comunicată partenerilor de dialog în cursul lunii octombrie 2018.

² <https://www.csm1909.ro/266/4348/Strategia-na%C5%A3ional%C4%83-anticorup%C5%A3ie-2016-2020>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Un alt element discutat în cadrul discuțiilor cu caracter general a fost acela al corectei încadrări a numărului de instituții și de persoane pe care CSM trebuie să-l gestioneze din perspectiva SNA, din discuții rezultând că, în fapt, acesta este mult mai mare decât cel care vizează strict aparatul de lucru al CSM. Astfel, raportat la numărul foarte mare de poziții care sunt ocupate în sistemul justiției, reprezentând magistrații, personal auxiliar (inclusiv grefieri), personal contractual, aproximativ 20.000 de persoane, CSM are provocarea coordonării eforturilor de prevenție din perspectiva SNA, cu aceste resurse limitate. Din această perspectivă, conceperea/elaborarea anumitor mecanisme/proceduri care să se asigure aplicarea „în cascadă” la toate nivelele aplicarea coerentă a standardelor SNA, existența unor proceduri clare de relaționare a structurii centrale cu toate celelalte structuri, sunt absolut esențiale pentru o aplicare eficientă a Strategiei SNA la nivelul sistemului judiciar. Relaționarea funcțională din perspectiva SNA atât cu toate structurile sistemului cât și cu MJ poate determina un efort coerent și amplu de aplicare a principiilor SNA de către toate persoane care participă la înfăptuirea actului de justiție.

În ceea ce privește resursele alocate pentru cele 3 standarde supuse evaluării, în cadrul discuțiilor a reieșit că au fost înscrise în bugetul CSM afectat întregii activități. Nu au fost efectuate demersuri speciale sau ședințe pentru pregătirea specifică SNA, ci pentru anumite componente ce prezintă interes din perspectiva Strategiei.

Bugetul CSM nu a fost defalcat pe cele 3 standarde supuse evaluării, în buget neexistând un capitol separat cu sumele destinate implementării Strategiei Naționale Anticorupție.

Din chestionarul consolidat rezultă că la capitolul pregătire profesională, în anul 2018 bugetul alocat pentru cei 6 participanți la programele de formare care au conținut teme circumscrise regimului juridic al conflictelor de interese a fost de 20.749,99 lei (din care 5.476,80 lei taxa de participare și 15.273,19 lei servicii hoteliere), iar bugetul alocat pentru cei 8 participanți la programele de formare care au conținut teme circumscrise regimului juridic al incompatibilităților a fost de 25.714,28 lei (din care 6.990 lei taxa de participare și 18.724,28 lei servicii hoteliere și transport).

Resursele umane alocate pentru implementarea celor 3 standarde supuse evaluării sunt următoarele:

- persoanele responsabile cu implementarea prevederilor legale privind declarațiile de interese;
- responsabilul pentru relația cu societatea civilă;
- purtătorul de cuvânt;

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- membrii Grupului de lucru pentru implementarea Strategiei Naționale Anticorupție (8 membri ai CSM și 8 persoane din cadrul aparatului propriu). Aceste persoane nu desfășoară însă activități destinate exclusiv grupului de lucru.

Resursele materiale alocate la nivelul CSM, inclusiv pentru îndeplinirea celor trei standarde supuse evaluării sunt după cum urmează:

- Servere: 11;
- Stații de lucru desktop 185, laptop 57;
- Stații de lucru cu acces la internet: 241;
- Stații de lucru fără acces la internet: 1 (Compartimentul documente clasificate);
- Bandă internet: 1GB.

Prin chestionarul consolidat CSM a adus următoarele completări:

La data de 5 septembrie 2018, Consiliul a început implementarea proiectului ”Transparență, accesibilitate și educație juridică prin îmbunătățirea comunicării publice la nivelul sistemului judiciar”, cod SIPOCA/MySMIS 454/118765.

Parteneri în proiect sunt Școala Națională de Grefieri, Inspekția Judiciară, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție, Institutul Național al Magistraturii și Ministerul Justiției.

Obiectivul general urmărit prin acest proiect este îmbunătățirea și abordarea unitară a comunicării publice la nivelul sistemului judiciar în vederea consolidării imaginii acestuia, asigurarea unei transparențe sporite în interiorul și exteriorul sistemului, precum și îmbunătățirea accesului la justiție prin creșterea gradului de informare, conștientizarea drepturilor cetățenilor și dezvoltarea culturii juridice.

Valoarea totală a proiectului care face obiectul contractului de finanțare este de 29.667.068 lei, din care 24.915.549,65 lei reprezintă finanțare nerambursabilă din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, iar 4.751.518,35 lei reprezintă cofinanțarea beneficiarului și a partenerilor.

CSM mai arată în chestionarul consolidat că relevante pentru evaluarea modului în care sunt implementate măsuri de transparență instituțională și de prevenire a corupției sunt și următoarele:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 318/2018 (pe care o anexăm) au fost aprobate propunerile de proiect propuse pentru finanțare prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014 - 2020, după cum urmează:

1. Proiectul privind „Optimizarea managementului la nivelul sistemului judiciar”;
2. Proiectul privind „Dezvoltarea unei platforme de testare și asistență psihologică a personalului din cadrul sistemului judiciar”;
3. Proiectul privind „Consolidarea capacității organizaționale și administrative a Consiliului Superior al Magistraturii”;
4. Proiectul Eficiența - Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare.

Totodată, s-a luat act de opțiunile exprimate pentru coordonarea proiectelor sus-menționate.

Totodată, pe parcursul anului 2018 au avut loc o serie de întâlniri de lucru în vederea întocmirii fișei de proiect pentru proiectul „Eliminarea factorilor pentru inflația de cauze, identificarea elementelor normative și a tendințelor de aglomerare - EFICIENȚĂ”, în cadrul aceluiași mecanism de finanțare (Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020). Prin implementarea acestui proiect, se urmărește a se obține îmbunătățirea accesului la justiție printr-un proces transparent și predictibil de reducere a cauzelor care conduc la aglomerarea instanțelor și implicit durata lungă de soluționare. De asemenea, se are în vedere ca, prin intermediul proiectului, să fie create mecanisme de natură să asigure un sistem transparent de intervenție și soluționare a cauzelor repetitive. În prezent, proiectul se află în faza de implementare, la data de 17.10.2019 fiind semnat contractul de finanțare.

De asemenea, pe parcursul anului 2018 s-au desfășurat mai multe activități în vederea elaborării fișei de proiect pentru proiectul „Consolidarea capacității organizaționale și administrative a Consiliului Superior al Magistraturii”, în cadrul aceluiași mecanism de finanțare (Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020).

În esență, prin derularea acestui proiect se intenționează a se atinge obiective precum îmbunătățirea competențelor strategice și manageriale ale instituției, consolidarea capacității operaționale a instituției și perfecționarea capacității de comunicare a Consiliului Superior al Magistraturii cu celelalte instituții cu atribuții în sistemul judiciar.

În ceea ce privește stadiul actual al proiectului, menționăm că acesta se află în etapa de dezvoltare a cererii de finanțare.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Pe pagina de internet a CSM, declarațiile de avere și de interese se regăsesc și pot fi vizualizate în secțiunea „Info public”.

Din studierea chestionarului de evaluare transmis anterior echipei de evaluare a reieșit că, în cadrul instituției, au fost desemnate persoane din cadrul Direcției Resurse Umane și Organizare, prin dispoziție, ce asigură implementarea prevederilor legale privind declarațiile de interese și declarațiile de avere, având distinct în fișa postului aceste atribuții. Aceste persoane exercită și alte atribuții conform dispozițiilor referitoare la resursele umane pentru instanțele judecătorești și parchete prevăzute de Legea nr. 317/2004, Legea nr. 303/2004, Legea nr. 304/2004 și Regulamentul de organizare și funcționare a CSM.

În cursul anului 2018, nu s-a beneficiat de programe de formare în domeniul implementării prevederilor legale referitoare la depunerea și completarea declarațiilor de interese. De altfel, având în vedere specializarea, precum și faptul că persoanele sunt desemnate de mult timp și nu există modificări majore pe plan legislativ, un demers specific în acest sens ar fi greu de justificat.

În urma discuțiilor purtate cu persoanele prezente la întâlnire din cadrul instituției, responsabile pe teme specifice misiunii de evaluare s-a prezentat că, în caz de nevoie, angajaților CSM le sunt oferite consultații personal, telefonic sau, după caz prin corespondență scrisă, acestea nefiind evidențiate într-o evidență/document special.

Din studierea chestionarului de evaluare a reieșit că a fost solicitat și acordat sprijinul Agenției Naționale pentru Integritate în lipsa unei aplicații informatice de anonimizare, CSM gestionând aproximativ 7000 de declarații de interese aparținând personalului din sistemul justiției.

La momentul evaluării, nu era adoptată o procedură internă privind prevenirea și gestionarea situațiilor de conflicte de interese. Cu toate acestea, este de menționat că la nivelul Consiliului a fost elaborat proiectul Procedurii privind gestionarea conflictelor de interese, acesta urmând a fi supus analizării, avizării și aprobării, în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a Comisiei de monitorizare, coordonare și îndrumare metodologică a implementării și dezvoltării sistemului de control intern managerial, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 713/2018. Acest proiect a fost în analiză în cursul anului 2018 și a fost finalizat în anul 2019.

În raport de dispozițiile legale în vigoare în materie, în situațiile în care se prefigurează elementele unui conflict de interese, personalul CSM informează cu privire la acest aspect conducerea Consiliului sau, după caz, a aparatului Consiliului, în funcție de competențele

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

legale și regulamentare ale acestora. Canalele sunt atât formale (conducerea, e-mail, formă scrisă), cât și informale.

În cadrul discuțiilor purtate cu ocazia misiunii s-a arătat că este necesară existența unui canal de comunicare intern, dedicat, pe de o parte, pentru personalul CSM, dar și pentru orice persoană din sistemul justiției care ar dori să facă o sesizare. În acest sens, există procedura legală de sesizare a secțiilor CSM, o procedură clar reglementată, riguroasă, însă neacoperitoare pentru toate tipurile de probleme/sesizări cu care se pot confrunta magistrații. Din această perspectivă, o adresă de e-mail dedicată, la care să aibă acces doar anumite persoane care, la rândul lor, să redistribuie e-mailul în funcție de obiectul solicitării ar reprezenta un canal de comunicare confidențial și eficient. S-a punctat că este nevoie de o comunicare cu structurile aflate dincolo de aparatul central în vederea identificării nevoilor, dar și a canalelor de comunicare optime, reprezentanții CSM precizând că urmează să analizeze aspectele semnalate având în vedere faptul că astfel de sesizări nu se pretează specificului activității CSM.

În concluzie, evaluatorii au recomandat să se analizeze dacă este nevoie de un astfel de canal de comunicare intern, confidențial, de semnalare a neregulilor, în afara celor reglementate prin legi organice sau legislație secundară - care vizează aspecte precum organizarea concursurilor sau sesizarea Inspecției Judiciare. Acest demers ar fi util inclusiv din perspectiva *Directivei privind protecția persoanelor care raportează încălcări ale dreptului Uniunii*³, adoptată însă nepublicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene la data misiunii, publicarea având loc în data de 26.11.2019, care urmează să fie transpusă și în dreptul intern, având în vedere că această directivă nu exceptează sistemul judiciar.

În urma discuțiilor purtate a rezultat că, în anul 2018 au participat 6 persoane din cadrul CSM la programe de pregătire profesională în ceea ce privește regimul juridic al conflictelor de interese. Totodată, planul anual privind cursurile de formare profesională la care poate participa personalul din aparatul propriu al CSM conține teme circumscrise regimului juridic al conflictelor de interese, cum ar fi „Administrație publică. Funcția și funcționarul public. Procedurile în administrația publică”.

În ceea ce privește conflictul de interese după exercitarea funcției (pantouflage), nu au fost adoptate reglementări specifice /regulament intern/procedură de lucru. Totodată, nu au fost semnalate situații de pantouflage sau avertizări de astfel de situații.

³ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/PE-78-2019-INIT/en/pdf>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

În afara celor menționate în chestionarul transmis [art. 94 alin. (3) din Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, cu modificările și completările ulterioare și art. 13 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora], experții misiunii au precizat că mai există o interdicție, și anume aceea reglementată în Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice⁴ privind ofertantul care a fost declarat câștigător nu are dreptul să angajeze sau să realizeze înțelegeri cu cei care au participat la procedura de achiziții timp de 12 luni.

Prin raportare la aceste 3 interdicții, s-a arătat în cadrul misiunii că există o nevoie, cu caracter general, de implementare a unui mecanism de protecție. Astfel, având în vedere faptul că sunt derulate programe cu fonduri europene și proceduri de achiziții publice, poate fi conceput un mecanism/o procedură, de exemplu la nivelul Direcției Resurse Umane, de întocmire a unei liste cu evidența persoanelor care nu-și mai desfășoară activitatea la CSM, cu tipul de interdicții și perioada, listă care să fie cunoscută de cei care se ocupă mai departe de derularea de programe cu fonduri europene/achiziții sau obligația de a declara la încetarea colaborării că au luat cunoștință despre cele 3 situații de incompatibilitate. Această diligență ar profita autorității în întregime, chiar dacă aceste obligații nu au fost percepute ca incumbând acesteia, ci persoanei în cauză.

De asemenea, a fost prezentată și sugestia conform căreia această măsură poate fi menționată în cadrul Planului de integritate la creșterea gradului de conștientizare și educare a personalului.

Au fost purtate discuții cu privire la completarea formularelor de integritate în sistemul PREVENT, și anume dacă persoanele responsabile sunt desemnate în mod distinct și au fost consemnate aceste îndatoriri în fișa postului, în condițiile în care se poate ca o singură

⁴ Art. 61. Ofertantul declarat câștigător cu care autoritatea contractantă a încheiat contractul de achiziție publică nu are dreptul de a angaja sau încheia orice alte înțelegeri privind prestarea de servicii, direct ori indirect, în scopul îndeplinirii contractului de achiziție publică, cu persoane fizice sau juridice care au fost implicate în procesul de verificare/evaluare a solicitărilor de participare/ofertelor depuse în cadrul unei proceduri de atribuire ori angajați/foști angajați ai autorității contractante sau ai furnizorului de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire cu care autoritatea contractantă/furnizorul de servicii de achiziție implicat în procedura de atribuire a încetat relațiile contractuale ulterior atribuirii contractului de achiziție publică, pe parcursul unei perioade de cel puțin 12 luni de la încheierea contractului, sub sancțiunea rezoluțiunii ori rezilierii de drept a contractului respectiv.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

persoană să le completeze sau toate persoanele care se ocupă de achiziții să le completeze, în funcție de volumul de activitate, acesta fiind un aspect preventiv, pentru a se putea atrage răspunderea persoanelor conform fișei postului.

B. Incompatibilități

Din discuțiile purtate în cadrul ședinței de evaluare, precum și din analiza chestionarului de evaluare consolidat, au rezultat următoarele:

Evaluarea efectuată în cadrul acestei misiuni are în vedere dispozițiile legale care reglementează integritatea în exercitarea demnităților și a funcțiilor publice (Legea nr. 176/2010, Legea nr. 161/2003 etc.), și nu reglementările specifice procesual civile/penale care normează incompatibilitatea magistraților în proceduri judiciare, pentru care există mecanisme rigurose reglementate în coduri și legi speciale specifice.

La nivelul Consiliului s-a realizat o acțiune de diseminare, în rândul personalului aparatului propriu, a dispozițiilor legale și a reglementărilor/procedurilor interne referitoare la standardele legale de integritate. Astfel, ca urmare a celor dispuse în ședința din 2 martie 2018 a Grupului de lucru privind implementarea SNA, la nivelul Direcției legislație, documentare și contencios, a fost întocmită o notă prin care au fost evidențiate normele ce ar trebui diseminate angajaților. După aprobarea notei de către președintele CSM, aceasta a fost transmisă tuturor compartimentelor din cadrul aparatului propriu, cu rugămintea de a comunica aspectele prezentate către personalul din cadrul acestora.

După demersul menționat anterior a fost elaborat în cadrul CSM un Chestionar privind evaluarea gradului de cunoaștere a normelor legale privind integritatea. În ședința din 11.12.2018, Grupul de lucru privind implementarea SNA a aprobat forma chestionarului și a decis transmiterea acestuia către toate structurile sistemului judiciar. Astfel, s-a adresat rugămintea către instituțiile din sistemul judiciar ca toate categoriile profesionale din cadrul acestora să completeze, în aplicația EMAP, chestionarul privind evaluarea gradului de cunoaștere a normelor legale privind integritatea.

Rezultatele chestionarului privind evaluarea gradului de cunoaștere a normelor legale privind integritatea au fost centralizate prin intermediul unei aplicații informatice, până la termenul de răspuns - 14 ianuarie 2019, fiind completat de 5568 de persoane, fiind cuprinse în Raportul privind implementarea inventarului măsurilor de transparență și de prevenire a corupției la nivelul sistemului judiciar întocmit pentru anul 2018, atât pentru fiecare categorie profesională în parte, cât și în ansamblu. În ceea ce privește gradul de cunoaștere de către

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

personalul din sistemul judiciar a normelor privind incompatibilitățile, rezultatele chestionarului de evaluare au fost următoarele:

TOTAL: foarte ridicat 42,1%, ridicat 45%, mediu 11,7%, scăzut 0,9%, foarte scăzut 0,1%

Judecători: foarte ridicat 48,4%, ridicat 43,2%, mediu 7,9%, scăzut 0,4%, foarte scăzut 0,1%

Procurori: foarte ridicat 58%, ridicat 38,4%, mediu 3,3%, scăzut 0,1%

Personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor: foarte ridicat 40%, ridicat 56,7%, mediu 3,4%

Magistrați asistenți: foarte ridicat 37,5%, ridicat 62,5%

Personal auxiliar de specialitate: foarte ridicat 39,2%, ridicat 47,4%, mediu 12,4%, scăzut 0,7%, foarte scăzut 0,1%

Personal conex: foarte ridicat 26,7%, ridicat 37%, mediu 33,9%, scăzut 2,4%

Alte profesii: foarte ridicat 30,4%, ridicat 46,2%, mediu 19%, scăzut 3,6%, foarte scăzut 0,6%

Discuțiile purtate în cadrul misiunii au relevat aspectele pozitive ale acestui demers, consemnându-se faptul că se intenționează reluarea lui periodică și dezvoltarea acestuia, eventual pe aspectele rezultate a fi de interes deosebit. S-a constatat, însă, faptul că nu au fost transmise rezultatele chestionarului și conducătorilor structurilor care au fost solicitate a-l completa, acest lucru putând fi util și necesar în conturarea propriilor planuri și acțiuni privind integritatea.

În ceea ce privește regimul incompatibilităților, au fost purtate discuții și s-a subliniat necesitatea și importanța procedurii de emitere a unui punct de vedere de către secțiile CSM în ceea ce privește problemele din practică privind incompatibilitățile (de exemplu: Decizia CCR nr. 45/2018⁵), fiind formulate sugestii în sensul constituirii unei selecții din minute și publicării acestora, astfel încât răspunsul să fie accesibil și public, evitându-se, astfel, eventuale viitoare întrebări tip-clonă, dar și promovându-se opinii pe diverse subiecte de drept. Astfel, Comisia nr. 1 - „Legislație și cooperare interinstituțională” a analizat mai multe solicitări formulate de magistrați cu privire la existența unor stări de incompatibilitate între funcția de judecător sau procuror și alte funcții. De exemplu:

⁵ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 199 din 05 martie 2018.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- în ședința din 27.02.2018 - Comisia a apreciat că judecătorii și procurorii pot adera la fondurile de pensii administrate privat sau la fondurile de pensii facultative și că pot investi în fondurile deschise de investiții, denumite și fonduri mutuale.
- în ședința din 16.04.2018 - Comisia a apreciat că nu există incompatibilitate între funcția de judecător și calitatea de membru al comisiei de evaluare pentru aplicarea procedurii de atribuire a contractelor de achiziție publică, constituită la nivelul curții de apel.
- în ședința din 06.09.2018 - Comisia a apreciat că funcția de judecător nu este compatibilă cu cea de președinte al asociației de proprietari.

De asemenea, a avut loc în cursul anului 2018 o consultare a Agenției Naționale de Integritate cu privire la efectele Deciziei Curții Constituționale nr. 45/2018.

Conform informațiilor cuprinse în chestionar, planul anual privind cursurile de formare profesională la care poate participa personalul din aparatul propriu al Consiliului conține teme circumscrise regimului juridic al incompatibilităților, spre exemplu „Etica și deontologia profesională a funcționarului public”, în anul 2018, participând 8 persoane din cadrul CSM la astfel de cursuri.

Trebuie menționat, în context, și faptul că eforturile de pregătire pe acest domeniu sunt ample, vizând atât personalul CSM, cât și ansamblul magistraților. Astfel, în anul 2018, **Institutul Național al Magistraturii** a organizat următoarele programe de formare dedicate magistraților:

a) în ceea ce privește **formarea continuă** a judecătorilor și procurorilor, s-au desfășurat în total 19 activități de formare în domeniul eticii și deontologiei judiciare, după cum urmează:

- 18 activități de formare privind normele de conduită - „etică și deontologie profesională” (1 seminar de Judgecraft aflat în calendarul EJTN 2018 și 17 seminarii în cooperare cu formarea continuă descentralizată);
- 1 școală de vară cu tema „etică și deontologie”, cu durata de 5 zile, deschisă participării procurorilor, judecătorilor, auditorilor de justiție și magistraților străini, activitate inclusă în Catalogul EJTN.

b) în cadrul seminariilor dedicate magistraților numiți în condițiile art. 33 alin. (1) din Legea nr. 303/2004, au fost prevăzute și organizate 27 zile de formare în domeniul eticii și deontologiei judiciare.

c) în ceea ce privește formarea inițială, pentru auditorii de anul I au fost alocate discipline etică și organizare judiciară 22 ore de formare tip seminar, iar pentru auditorii de anul II au fost alocate acestei discipline 3 ore de curs și 3 ore de seminar.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Totodată, ambele generații de auditori de justiție au beneficiat de activități suplimentare de formare având o componentă de etică și deontologie profesională, după cum urmează:

- procesele simulate organizate în cadrul disciplinelor drept civil/drept procesual civil (3), drept penal/drept procesual penal (2), dreptul familiei (1), precum și secvențele simulate desfășurate în contextul sesiunilor de formare au abordat inclusiv aspecte de etică și deontologie profesională;
- 20 auditori de justiție au fost implicați în desfășurarea unor activități de formare de tip proces simulat organizate în contextul colaborării profesionale între Institutul Național al Magistraturii și Școala Națională de Grefieri, în domeniul deontologiei profesionale. Acestea au vizat comportamentul profesional în cadrul echipei magistrat-grefier, fiind derulate sub coordonarea unor formatori ai celor două instituții. Obiectivul specific al exercițiilor practice l-a constituit exersarea abilităților de comunicare și relaționare în context profesional;
- conferințe extra-curriculare, fiind exemplificate în acest sens: conferința susținută la data de 18 aprilie de către un judecător al Înaltei Curți de Casație și Justiție care are și calitatea de formator al Institutului Național al Magistraturii, cu prilejul lansării lucrării „Integritatea în spațiul public și privat”; conferința cu tema „Rolul magistraților în problematica diversității culturale”, organizată la data de 13 septembrie 2018;
- activități incluse în cadrul programului de schimb de experiență AIAKOS 2018 (34 de auditori de justiție au beneficiat de acest program).

În discuție a fost dezbătută și gestionarea problemelor privind incompatibilitățile ridicate de grefieri. În privința acestei categorii profesionale, reprezentanții CSM au subliniat că aceștia sunt în raporturi de subordonare față de președintele curții de apel, la nivelul CSM aceștia relaționând prin intermediul sindicatelor/asociațiilor în ceea ce privește salarizarea și statutul. Președinții curților de apel efectuează, însă, în mod constant o analiză a incidentelor de integritate identificate în rândul personalului auxiliar de specialitate și o transmit Școlii Naționale de Grefieri pentru a fi avută în vedere la formarea inițială.

În cazul în care grefierii s-au adresat CSM, aceștia au fost redirecționați către curțile de apel, atunci când aspectele vizate nu au fost în competența CSM sau, în cazul concursurilor organizate de CSM referitor la grefieri, le-au fost oferite răspunsuri în mod corespunzător. Numărul solicitărilor primite de la grefieri este relativ redus prin raportare la cele formulate de magistrați. De altfel, în prezent, potrivit dispozițiilor Legii nr. 567/2004, ale Legii nr. 304/2004 și ale Legii nr. 317/2004, cariera personalului auxiliar de specialitate se împarte între trei instituții, și anume: Consiliul Superior al Magistraturii, care aprobă toate regulamentele care vizează această categorie profesională, avizează statele de funcții și orice modificare intervenită în statele de funcții și de personal ale instanțelor și se ocupă de

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

formarea lor profesională prin Școala Națională de Grefieri, curțile de apel care organizează concursurile pentru ocuparea posturilor de această natură și totodată președinții curților de apel care dispun asupra numirilor și asupra modificărilor raporturilor de muncă (detașare, delegare, transfer) și Ministerul Justiției care gestionează bugetul instanțelor, fiind ordonator principal de credite.

În cadrul discuțiilor privind canalele de comunicare, s-a menționat că unul dintre acestea îl reprezintă sesizarea Comisiei nr. 1 - „Legislație și cooperare interinstituțională” cu solicitările formulate de magistrați cu privire la incompatibilități, care poate oferi răspunsuri - a se vedea, spre exemplu, minutele ședințelor din 27.02.2018, 16.04.2018, 21.05.2018, 06.09.2018, 24.09.2018, 31.10.2018, 04.12.2018 și 14.12.2018.

S-a arătat, totodată, că reglementările specifice privind situațiile de incompatibilitate existente la nivelul regulamentelor privind modalitatea de organizare și desfășurare a concursurilor organizate de CSM asigură cadrul necesar de soluționare a situațiilor de incompatibilitate ce se pot ivi. S-au oferit, în acest sens, exemple precum:

- Art. 5 din Regulamentul privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 91/2019;
- Art. 4 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 279/2012;
- Art. 10 din Regulamentul privind numirea în funcțiile de conducere a procurorilor și revocarea din aceste funcții, aprobat prin Hotărârea nr. 234/2019 a Secției pentru procurori;
- Art. 10 din Regulamentul privind numirea în funcțiile de conducere a judecătorilor și revocarea din aceste funcții, aprobat prin Hotărârea nr. 573/2019 a Secției pentru judecători;
- Art. 4 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, aprobat prin Hotărârea nr. 192/2019 a Plenului Consiliului Superior al Magistraturii.

Acesta este principalul motiv pentru care CSM nu a adoptat proceduri interne distincte privind prevenirea și gestionarea situațiilor de incompatibilitate. Însă, la nivelul Consiliului au fost adoptate regulamente privind modalitatea de organizare și desfășurare a concursurilor organizate de Consiliu. În aceste regulamente sunt prevăzute situațiile de incompatibilitate, precum și modalitățile de gestionare și soluționare a acestora.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

De asemenea, s-a mai precizat că orice angajat al CSM poate formula o sesizare privind incompatibilitățile, transmisă în scris Secretarului General al CSM, acesta redirecționând-o Comisiei nr. 1 sus-menționată, sau dispunând măsuri specifice, dacă este semnalată o potențială abatere disciplinară.

Nu au existat, în cadrul Consiliului, situații în care să fi fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor legale în materie de incompatibilități și nu sunt cunoscute, pentru perioada de raportare, situații în care Agenția Națională de Integritate să fi emis rapoarte prin care să se constate încălcarea regimului juridic al incompatibilităților.

Din discuții, precum și din răspunsurile oferite în chestionar, a rezultat că, în interpretarea CSM, legislația privind funcțiile sensibile nu este aplicabilă magistraților. Astfel, potrivit minutei ședinței din data de 12.02.2019 a Grupului de lucru pentru implementarea Strategiei naționale anticorupție, s-a decis transmiterea Raportului privind implementarea inventarului măsurilor de transparență și de prevenire a corupției la nivelul sistemului judiciar în anul 2018 către Secretariatului tehnic al SNA, cu precizarea, pentru punctul 12 din Anexa nr. 3 la H.G. nr. 583/2016 vizând măsura preventivă „Funcțiile sensibile”, că Ordinul Secretarului General al Guvernului nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice nu este aplicabil instituțiilor publice din cadrul sistemului judiciar, aspect ce rezultă și din cuprinsul adresei nr. 16/18.01.2019.

Potrivit adresei 14/2731/21.01.2019, Secretariatul General al Guvernului a precizat că *din analiza legislației specifice instanțelor judecătorești și a parchetelor de pe lângă acestea, se apreciază că acestea au propriile proceduri privind desfășurarea activităților specifice care nu se supun prevederilor OSGG 600/2018. Pe cale de consecință, CSM își organizează propriul sistem de control intern managerial, adaptat la specificul și dimensiunea acestuia.*

Totodată, în cadrul discuției privind raportarea incidentelor de integritate, experții misiunii au ridicat problema finalității întocmirii acestora în cadrul CSM. Astfel, urmare schimbului de opinii pe subiect, a rezultat că se efectuează, implicit, și o analiză a acestora din perspectiva prevenirii faptelor de corupție, dar că ar fi util un demers specific de analiză periodică a tipologiilor abaterilor disciplinare și a altor tipuri de incidente de integritate din perspectiva eficientizării măsurilor de prevenție existente la nivelul sistemului judiciar. De altfel, reprezentanții CSM au precizat că există activități efectuate pe acest palier - de exemplu sunt avute în vedere astfel de tipologii la stabilirea și aprobarea cursurilor de formare profesională inițială și continuă, președinții curților de apel efectuează deja o astfel de analiză a sancțiunilor disciplinare în ceea ce privește grefierii pentru a o transmite SNG, respectiv DNA a efectuat două studii sinteză: „Abuzul în serviciu în domeniul achizițiilor publice” și „Corupția în sistemul public de sănătate” - prezentate public în seminarele

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

organizate de DNA în zilele de 07.02.2018 și 08.05.2018, publicate pe pagina de internet a instituției și comunicate Ministerului Justiției - Secretariatul tehnic al SNA⁶.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică este aplicabilă CSM încă din anul 2018. Potrivit informațiilor transmise, în anul 2018, au fost adoptate: Proiectul Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii; Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Regulamentului privind numirea, continuarea activității și revocarea procurorilor cu funcții de execuție din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 911/2018; Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Regulamentului pentru organizarea și desfășurarea concursului pentru numirea în funcție a inspectorului șef al Inspecției Judiciare, iar în anul 2019: Proiectul Ghidului de bune practici în relația sistemului judiciar cu mass-media; Proiectul de Regulament privind transferul judecătorilor; Proiectul de Regulament privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor; Proiectul de Regulament privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a procurorilor.

Pe pagina de internet a CSM există o secțiune dedicată transparenței decizionale⁷.

Pe pagina de internet a instituției a fost publicat un *Raport privind monitorizarea respectării obligațiilor Consiliului Superior al Magistraturii, de transparență, de asigurare a accesului publicului la informații și soluționare a petițiilor în raport cu societatea civilă pentru anul 2018*⁸. Documentul cuprinde atât informații despre transparența decizională, cât și despre asigurarea accesului la informații de interes public.

În cadrul vizitei de evaluare, reprezentanții instituției au precizat că Raportul anual privind transparența decizională pentru 2018 urmează să fie publicat pe pagina de internet a instituției și în formatul cerut de Legea nr. 52/2003.

⁶ <https://www.pna.ro/comunicat.xhtml?id=8671>; <https://www.pna.ro/comunicat.xhtml?id=8815>.

⁷ <https://www.csm1909.ro/325/Transparență-decizională>.

⁸ <https://www.csm1909.ro/267/3571/Rapoarte-privind-activitatea-Consiliului-Superior-al-Magistraturii>.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

În ceea ce privește noile competențe ale membrilor aleși ai CSM, reprezentanți ai societății civile⁹, din discuții a rezultat că s-au redactat rapoarte trimestriale care sunt înaintate către Plenul CSM, însă acestea nu au fost încă publicate. În cadrul întâlnirii a fost prezentat un raport pentru perioada octombrie - decembrie 2018.

Conducătorul instituției a desemnat o persoană responsabilă pentru relația cu societatea civilă în cadrul proiectelor de acte normative supuse dezbaterii, conform Legii nr. 52/2003, prin decizia nr. 151 din 26 octombrie 2018.

Potrivit deciziei, persoana responsabilă pentru relația cu societatea civilă îndeplinește atribuțiile prevăzute la art. 7 alin. (1), (5) și (10) din Legea nr. 52/2003, activitatea acesteia fiind coordonată de un membru al Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentant al societății civile.

Numele și datele de contact ale persoanei responsabile pentru relația cu societatea civilă nu sunt publicate într-o secțiune distinctă pe pagina de internet a instituției.

Adresa de email a persoanei responsabile pentru relația cu societatea civilă în cadrul proiectelor de acte normative supuse dezbaterii, conform Legii nr. 52/2003, se regăsește în cuprinsul secțiunii dedicate fiecărui proiect de act normativ aflat în procedura transparenței decizionale.

În prezent se află în curs de aprobare Procedura operațională „Transparența decizională în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii”.

Potrivit informațiilor transmise, în anul 2018 au fost publicate 3 proiecte de acte normative, iar singura dezbaterie publică a fost organizată în cursul anului 2019.

Cele trei proiecte de acte normative supuse dezbaterii publice în anul 2018, conform Legii nr. 52/2003 sunt următoarele:

⁹ În conformitate cu prevederile art. 54 alin. (6) din Legea nr. 317/2004, astfel cum a fost modificată prin Legea nr. 234/2018, membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii, reprezentanți ai societății civile, nu participă la ședințele secțiilor pentru judecători, respectiv pentru procurori și au următoarele îndatoriri specifice:

- a) asigură informarea constantă a organizațiilor societății civile cu privire la lucrările Consiliului Superior al Magistraturii;
- b) realizează consultarea organizațiilor societății civile cu privire la propunerile și sugestiile acestora privind demersurile necesare la nivelul Consiliului Superior al Magistraturii pentru îmbunătățirea activității instituțiilor judiciare ca serviciu public aflat în slujba societății, întocmind în acest sens un raport trimestrial de analiză și sinteză a propunerilor, pe care îl transmit plenului sau secțiilor, după caz, pentru analiză și decizie.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

- Proiectul Regulamentului de organizare și funcționare a Consiliului Superior al Magistraturii;
- Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Regulamentului privind numirea, continuarea activității și revocarea procurorilor cu funcții de execuție din cadrul Secției pentru investigarea infracțiunilor din justiție, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 911/2018;
- Proiectul de Hotărâre pentru modificarea și completarea Regulamentului pentru organizarea și desfășurarea concursului pentru numirea în funcție a inspectorului șef al Inspecției Judiciare.

În anul 2019, până la data efectuării vizitei de evaluare au fost supuse dezbaterii publice următoarele proiecte de acte normative:

- Proiectul Ghidului de bune practici în relația sistemului judiciar cu mass-media;
- Proiectul de Regulament privind transferul judecătorilor;
- Proiectul de Regulament privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a judecătorilor;
- Proiectul de Regulament privind organizarea și desfășurarea concursului de promovare a procurorilor.

Din chestionar reiese că s-a solicitat și a fost organizată o singură dezbatere publică, cu privire la proiectul Ghidului de comunicare cu mass-media, în anul 2019.

Ghidul a fost adoptat în ședința Plenului Consiliului Superior al Magistraturii din 17.09.2019, prin Hotărârea nr. 197/2019.

Pentru anul 2018 nu au fost solicitări de dezbateri publice în sensul Legii nr. 52/2003.

Instituția arată în chestionar că în conformitate cu art. 29 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii:

„Art. 29 - (1) Lucrările plenului și ale secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii sunt, de regulă, publice. Membrii plenului sau ai secțiilor hotărăsc, cu majoritate de voturi, situațiile în care ședințele nu sunt publice. Ședințele secțiilor în care se soluționează cererile privind încuviințarea percheziției, reținerii, arestării preventive sau arestului la domiciliu cu privire la judecători, procurori ori magistrați-asistenți, precum și cele în care se soluționează sesizările referitoare la buna reputație a judecătorilor și procurorilor nu sunt publice.

(2) Asociațiile profesionale ale judecătorilor și procurorilor pot participa la lucrările plenului și ale secțiilor, exprimând, atunci când consideră necesar, un punct de vedere asupra

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

problemelor ce se dezbate, la inițiativa lor sau la solicitarea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii.

(3) Ordinea de zi a lucrărilor plenului și ale secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii se aprobă de către acestea, la propunerea președintelui sau, după caz, a vicepreședintelui Consiliului Superior al Magistraturii.

.....

(10) Proiectul ordinii de zi și proiectele de hotărâri ce se supun votului plenului sau secțiilor se publică cu 3 zile înainte pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii.(...)

(11) În vederea asigurării transparenței, ședințele Consiliului Superior al Magistraturii se desfășoară în condiții de publicitate:

a) ședințele publice de plen și de secții se transmit în direct, audiovideo, pe pagina de internet a Consiliului, se înregistrează și se publică pe pagina de internet a Consiliului, cu excepția deliberărilor și a audierilor în materie disciplinară;(...)"

Proiectele de acte normative se publică pe pagina de internet, se stabilește un termen de primire a observațiilor, după care acestea sunt centralizate și se transmit din nou în comisile de specialitate pentru a fi analizate. Aceasta activitate este relativ nouă, fiind obligație legală de respectare a Legii nr. 52/2003 urmare a intervențiilor legislative efectuate față de competența CSM în cursul anului 2018 prin Legea nr. 234/2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii¹⁰.

Cu privire la anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență, de regulă, acestea au fost aduse la cunoștința publicului cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare, însă au fost și termene mai scurte, de exemplu, de 10 zile.

Mass-media a avut acces la ședințele publice desfășurate în cadrul proiectelor supuse dezbaterii, inclusiv în cadrul acelor în care au fost adoptate acte normative.

Anunțurile sunt publicate pe pagina de internet într-un format clar și concis, fiind prezentate date relevante precum: perioada în care pot fi transmise în scris propuneri, recomandări, cu indicarea perioadei de elaborare a raportului de centralizare a propunerilor și recomandărilor primite în etapa scrisă și verbală. De asemenea, este menționată și data estimată a ședinței de adoptare a proiectului, în cadrul comisiei de specialitate.

¹⁰ Publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 850 din 08 octombrie 2018.

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

În privința ordinii de zi a plenului, aceasta este publicată pe pagina de internet a instituției la Secțiunea ”Activitate consiliu”, însă nu sunt respectate în totalitate prevederile art. 29 alin. (10) din Legea nr. 317/2004, menționate anterior: „Proiectul ordinii de zi și proiectele de hotărâri ce se supun votului plenului sau secțiilor se publică cu 3 zile înainte pe pagina de internet a Consiliului Superior al Magistraturii”.

Cu privire la anunțurile referitoare la elaborarea unui act normativ promovat în procedură de transparență de către instituție, CSM respectă prevederile legale după cum urmează:

- Întotdeauna au fost aduse la cunoștința publicului cu cel puțin 30 de zile înainte de supunerea spre analiză, avizare și adoptare, cu mențiunea că pentru cele 3 proiecte de acte normative din 2018 s-a decis punerea lor în dezbatere publică în procedura de urgență.
- Întotdeauna au cuprins o expunere de motive, o notă de fundamentare sau un referat de aprobare, precum și de un studiu de impact, după caz, privind necesitatea adoptării actului normativ propus.
- Întotdeauna s-a indicat un termen limită pentru primirea de propuneri, sugestii, opinii.
- Întotdeauna s-a transmis locul și modalitatea în care cei interesați au putut transmite în scris propuneri, sugestii, opinii cu valoare de recomandare.
- Întotdeauna s-au organizat întâlniri în care s-au dezbătut public proiecte de acte normative, dacă acest lucru a fost cerut în scris de către o asociație legal constituită sau de către o altă autoritate publică.
- Întotdeauna au fost redactate minute aferente dezbaterilor publice.
- Nu au fost publicate niciodată pe pagina de internet, în format deschis, seturile de date/ statisticile la care se face referire în instrumentele de prezentare și motivare și în proiectele de acte normative supuse dezbaterii, CSM precizând că cele 3 proiecte de acte normative din 2018 nu au conținut date care se publică în format deschis.
- Recomandările formulate și înaintate, în scris ori verbal, de cetățeni și asociațiile legal constituite ale acestora au fost preluate doar uneori. CSM a explicat că nu au fost preluate toate recomandările formulate și înaintate, deoarece acestea fie nu au fost suficient argumentate, fie nu aveau legătură cu obiectul de reglementare, fie nu au fost considerate oportune.
- Întotdeauna a fost motivată în scris nepreluarea recomandărilor formulate, în scris ori verbal, de cetățeni și asociațiile legal constituite ale acestora.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

În cadrul vizitei de evaluare, reprezentanții instituției au precizat că Raportul anual 2018 privind transparența decizională urmează să fie publicat pe pagina de internet și în formatul cerut de Legea nr. 544/2001.

În privința publicării actelor normative pe pagina de internet consultare.gov.ro, Consiliul Superior al Magistraturii precizează că nu este cazul, întrucât instituția nu face parte din structura executivului.

Din organigramă reiese că la nivelul instituției există Biroul de Informare publică și relații cu mass-media.

La nivelul instituției a fost desemnată o persoană cu atribuții privind aplicarea Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, datele de contact ale acesteia fiind evidențiate pe pagina de internet, la secțiunea Informații de interes public. Persoana responsabilă cu asigurarea accesului la informațiile de interes public este și purtătorul de cuvânt al instituției, conform prevederilor art. 109 alin. (3) din Regulamentul de organizare și funcționare a CSM adoptat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1073/2018.

Punerea la dispoziția publicului a informațiilor de interes public, prevăzute de art. 5 alin. (1) din Legea nr. 544/2001 se realizează prin afișare la sediul autorității publice ori prin publicare în Monitorul Oficial al României sau în mijloacele de informare în masă, în publicații proprii, precum și în pagina de internet proprie sau consultarea lor la sediul autorității sau al instituției publice, în spații special destinate acestui scop, de la caz la caz. În acest scop, există și un spațiu dedicat (un birou special amenajat).

În ceea ce privește solicitările verbale, din discuții a rezultat că acestea nu sunt înregistrate.

Din discuțiile purtate în cadrul vizitei de evaluare, precum și din chestionarul consolidat reiese că mijloacele utilizate pentru punerea la dispoziția publicului a informațiilor de interes public sunt selectate în funcție de prevederile Regulamentului de organizare și funcționare a CSM adoptat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 1073/2018, ale Ghidului de comunicare cu mass media adoptat prin Hotărârea Plenului CSM nr. 197/17.09.2019, de prevederile procedurilor operaționale aplicabile Biroului de informare publică și relații cu mass-media și de dispozițiile conducerii CSM.

Comunicatele, informările de presă și drepturile la replică, precum și alte instrumente de comunicare publică denumite în funcție de necesitatea pe care o reclamă transmiterea informației, sunt publicate pe pagina de internet a CSM, de regulă, pe pagina principală ori la rubrica Noutăți și transmise după publicare către reprezentanții mass-media, în principal prin e-mail și prin intermediul grupului de presă constituit pe aplicația de telefonie mobilă WhatsApp. De asemenea, în funcție de decizia conducerii CSM, acestea sunt publicate și pe

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

pagina de Facebook a instituției. Se procedează în această modalitate pentru toate mijloacele de informare anterior menționate.

În cazul dreptului la replică, utilizat ca instrument de informare publică pentru corectarea sau completarea unor informații deja emise în spațiul public, în finalul documentului se inserează solicitarea pentru reprezentanții/trustul mass media vizați/vizat să publice dreptul la replică.

De asemenea, în situația demarării unor proiecte și selectării unor experți sau colaboratori ori a derulării unor proceduri de achiziție publică, anunțul se publică pe pagina de internet a CSM la rubrica Noutăți și, eventual, la rubrica destinată proiectului pe pagina de internet a instituției. Dacă se apreciază necesar de către conducerea CSM ori managerul de proiect ca informația să fie diseminată rapid și către un public cât mai larg în vederea facilitării înscrierii în procedură, aceasta va fi transmisă presei prin mijloacele anterior indicate și eventual publicată și pe pagina de Facebook a CSM.

Ordinea de zi și ordinea de zi soluționată a ședințelor CSM sunt publicate pe pagina de internet a Consiliului și trimise reprezentanților mass-media prin intermediul grupului de presă constituit pe aplicația de telefonie mobilă WhatsApp imediat după publicarea pe pagina de internet a instituției. Acestea nu se publică pe pagina de Facebook a CSM, întrucât s-a apreciat că interesul public nu reclamă această modalitate de comunicare pentru lucrările CSM. Dacă o soluție pronunțată de secții sau plen prezintă interes major pentru opinia publică, se va proceda, în funcție de dispozițiile conducerii CSM, la redactarea unei informări de presă ce va urma căile de publicare indicate anterior.

Infoletter-ul CSM se publică pe pagina de internet a CSM după redactare și se transmite reprezentanților mass-media prin intermediul grupului de presă constituit pe aplicația de telefonie mobilă WhatsApp, imediat după publicarea pe pagina de internet a instituției.

Astfel, cu privire la toate modalitățile de comunicare publică anterior indicate, s-a optat pentru publicarea pe pagina de internet a instituției și transmiterea către mass-media prin mijloace electronice, conform procedurilor operaționale, astfel încât informația să fie accesibilă publicului și mass-media și să ajungă la destinatari facil și rapid. Punctual se decide publicarea pagina Facebook a instrumentelor de comunicare, în funcție de decizia conducerii Consiliului.

Afișarea la sediul instituției se realizează în situația informațiilor de interes public generale, precum și în situații concrete din dispoziția conducerii CSM, cum ar fi spre exemplu informările în legătură cu anumite concursuri ce se derulează la sediul CSM.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Publicarea în Monitorul Oficial se efectuează în situații excepționale, atunci când dispozițiile legale prevăd expres ori recomandă această formă de publicitate și se decide publicarea.

În sediul Consiliului Superior al Magistraturii, la parter, există un punct de informare destinat punerii la dispoziția publicului a documentelor conținând informațiile de interes public, iar în situația în care persoanei îi este aprobată o audiență, aceasta are posibilitatea consultării materialelor menționate, în cadrul Biroului de Informare Publică și Relații cu Mass Media.

În baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public CSM a primit pe parcursul anului 2018 un total de 1725 solicitări, dintre care 370 au fost formulate în scris și aproximativ 1355 au fost solicitări verbale. Reprezentanții CSM au precizat că solicitările primite în scris sunt înregistrate în registrul special, prevăzut la art. 20 din HG nr. 123/2002 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicarea a Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare.

În schimb, solicitările primite verbal nu sunt consemnate în niciun fel, numărul acestora fiind estimat pe baza apelurilor primite.

Instituția a răspuns la toate solicitările, în scris: 370, respectiv verbal: 1355.

În anul 2018 au fost înregistrate șase reclamații administrative vizând răspunsurile transmise la solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public.

În această privință, CSM a precizat următoarele: „din totalul de 6 reclamații administrative, 4 au fost formulate de același petent. Toate reclamațiile au avut ca obiect nemulțumirea față de modul în care au fost soluționate cererile petenților întemeiate pe dispozițiile Legii nr. 544/2001. Din numărul total al reclamațiilor, 5 au fost respinse ca neîntemeiate (4 motivat de faptul că informațiile solicitate nu reprezintă informații de interes public și 1 motivat de faptul că petentului i-a fost transmis răspuns în termen legal), iar o reclamație administrativă a fost admisă, apreciindu-se că informațiile solicitate reprezintă informații de interes public”.

Împotriva răspunsurilor transmise de CSM în anul 2018 la solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public au fost înregistrate un număr de 13 plângeri în instanță, însumând: 7 respinse, 1 în curs de soluționare, 1 perimată, 1 anulată, 2 suspendate, iar la una dintre plângeri s-a renunțat.

Instituția precizează că din totalul de 13 plângeri, 11 au fost formulate de același reclamant. Cele mai multe plângeri au avut ca obiect fie obligarea Consiliului la respectarea art. 31 din Constituția României și a Legii nr. 544/2001, fie comunicarea unor informații, fără să fi existat în prealabil o cerere întemeiată pe Legea nr. 544/2001 și un refuz din partea

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Consiliului de a comunica informațiile solicitate. În 2 dintre plângerile formulate de acest reclamant a fost admisă excepția lipsei calității procesuale pasive a Consiliului.

Celelalte 2 plângeri au avut ca obiect obligarea Consiliului Superior al Magistraturii la comunicarea unor informații de interes public.

Niciuna dintre plângeri nu a fost soluționată favorabil reclamanților de către instanța de judecată în dosarele având ca obiect plângeri împotriva răspunsurilor transmise de CSM în anul 2018 la solicitările formulate în baza Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, și nici în cazul refuzului de a transmite răspuns la solicitările menționate.

În cadrul CSM nu au existat situații în care să fi fost depuse avertizări în interes public cu privire la încălcarea prevederilor Legii nr. 52/2003 sau ale Legii nr. 544/2001.

La nivelul CSM a fost desemnată o persoană responsabilă cu asigurarea mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public astfel cum este prevăzut în cuprinsul art. 16. din Legea nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public care prevede că „Pentru asigurarea accesului mijloacelor de informare în masă la informațiile de interes public autoritățile și instituțiile publice au obligația să desemneze un purtător de cuvânt, de regulă din cadrul compartimentelor de informare și relații publice”.

Informațiile de interes public solicitate verbal se comunică în cadrul unui program minim stabilit de conducerea instituției publice, afișat la sediul acesteia și care se desfășoară în timpul funcționării instituției, incluzând și o zi pe săptămână, după programul de funcționare.

La nivelul CSM, sunt aplicabile o serie de proceduri specifice, după cum urmează: Procedura operațională privind soluționarea cererilor; Procedura operațională privind revista presei și monitorizarea; Procedura operațională privind acreditarea jurnaliștilor; Procedura operațională privind elaborarea mapelor de presă; Procedura operațională privind raportul referitor la accesul la informațiile de interes public (Legea nr. 544/2001); Procedura operațională de organizare și desfășurare a conferințelor de presă și a declarațiilor de presă; Procedura operațională de realizare a buletinului informativ bilunar al CSM „INFOLETTER”; Procedura operațională privind redactarea comunicatelor.

În ceea ce privește Legea nr. 544/2001, a fost pusă în discuție și necesitatea îmbunătățirii/modificării acesteia, având în vedere faptul că instituțiile întâmpină dificultăți în aplicarea acesteia, actul normativ nefiind actualizat/corelat cu prevederile naționale și sau europene ulterioare - de exemplu reglementările privind protecția datelor cu caracter personal. În acest context, s-a menționat faptul că a fost solicitată opinia ANSPDCP în legătură cu art. 7 și art. 14 din Legea nr. 544/2001, iar răspunsul a fost în sensul în care art. 7

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

se aplică mass-mediei, iar art. 14 se aplică instituțiilor - aspect care, însă, nu este cunoscut și de cetățeni sau mass-media, aceștia continuând să formuleze diverse cereri de informații fără a opera/ști distincția între diversele categorii. Buletinul informativ este elaborat lunar.

Structura paginii de internet a CSM respectă într-o anumită măsură standardul general de publicare a informațiilor de interes public prevăzut de Anexa 4 la H.G. nr. 583/2016. Cu titlul de exemplu, precizăm că, în cadrul secțiunii Info public, se regăsește o subsecțiune privind achizițiile publice¹¹, însă nu sunt publicate informații privind programul anual al achizițiilor publice ori centralizatorul achizițiilor publice (pentru 2018). Planul anual al achizițiilor publice pe anul 2019, precum și situația privind contractele de achiziții cu o valoare mai mare de 5000 euro pe anul 2019 sunt publicate în cadrul subsecțiunii Documente de interes public din cadrul secțiunii Info public¹². Tot aici sunt publicate și rapoartele de evaluare a implementării Legii nr. 544/2001 pentru anii 2011-2018.

De asemenea, în ceea ce privește legislația privind organizarea și funcționarea instituției, aceasta se găsește în secțiunea Prezentare, subsecțiunea Legislație¹³, alături de alte acte normative care vizează sistemul judiciar, precum și de proiectele aflate în dezbatere, însă nu poate fi accesată și prin intermediul meniului de tip dropdown din cadrul navigației superioare de pe pagină, fiind necesară accesarea inițială a unei alte subsecțiuni din cadrul acestui meniu.

III. BUNE PRACTICI

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

Având în vedere documentele furnizate de instituția evaluată și din discuțiile purtate cu persoanele responsabile în cele trei domenii supuse evaluării, completarea on-line de către toate categoriile profesionale din sistemul judiciar, în aplicația EMAP, a chestionarului privind evaluarea gradului de cunoaștere a normelor legale privind integritatea poate fi considerată o bună practică, atât ca metodă tehnică aleasă, cât și prin prisma rezultatelor imediate ce pot fi utile conducerii instituției, în asigurarea unui management eficient în materia integrității.

B. Incompatibilități

¹¹ La adresa <https://www.csm1909.ro/261/Achizi%C5%A3ii-publice>.

¹² La adresa <https://www.csm1909.ro/295/Documente-de-interes-public>.

¹³ Disponibilă la adresa <https://www.csm1909.ro/274/Legisla%C5%A3ie>.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

Nu este cazul.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

Nu este cazul.

IV. CONCLUZII ȘI RECOMANDĂRI

Cu caracter general

Având în vedere cele menționate mai sus, faptul că există numeroase documente, informații extrem de utile atât magistraților cât și cetățenilor cu privire la eforturile depuse de CSM în materia prevenirii corupției, s-a convenit că ar fi util și se formulează, astfel, o recomandare în acest sens, a se constitui o secțiune specifică, dedicată SNA, pe pagina de internet a CSM-ului, în care să fie publicate cel puțin: Declarația de aderare, Planul de integritate - forma consolidată, rezultată din cele două hotărâri ale Plenului CSM, activitatea grupului de lucru, eventuale hotărâri/interpretări referitoare la incompatibilități/conflicte de interese.

A. Conflicte de interese în timpul și după exercitarea funcției (include pantouflage-ul)

În vederea îmbunătățirii activităților desfășurate în acest domeniu, formulăm următoarele recomandări:

1. Analizarea posibilității instituirii unui canal de comunicare intern, dedicat, atât pentru personalul CSM, cât și pentru orice persoană din sistemul justiției care ar dori să facă o sesizare (ca, de exemplu, o adresă de e-mail dedicată la care să aibă acces doar anumite persoane care, la rândul lor, să redistribuie e-mailul în funcție de obiectul solicitării ar reprezenta un canal de comunicare confidențial și eficient)
2. Analizarea necesității implementării unui mecanism suplă de consemnare la DRU a persoanelor care sunt supuse unor interdicții de tip pantouflage la încetarea colaborării cu CSM și eventuala completare a unei declarații pe proprie răspundere de luare la cunoștință a existenței acestor interdicții și eventuala menționare a acestei măsuri în cadrul Planului de integritate

B. Incompatibilități

În vederea îmbunătățirii activităților desfășurate în acest domeniu, formulăm următoarele recomandări:

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

1. Analizarea și transmiterea rezultatelor chestionarelor privind evaluarea gradului de cunoaștere a normelor legale privind integritatea și conducătorilor structurilor cărora le-a fost solicitată completarea, acest lucru putând fi util și necesar în conturarea propriilor planuri și acțiuni privind integritatea, precum și efectuarea unei astfel de testări în mod periodic.

În ceea ce privește poziția CSM față de diverse aspecte semnalate în materia regimului incompatibilităților se recomandă constituirea unei selecții din minute și publicarea acestora pe pagina de internet a CSM, astfel încât răspunsul să fie accesibil și public.

Având în vedere că în cadrul instituției își desfășoară activitatea mai multe categorii de personal, se recomandă efectuarea unei analize în cadrul grupului special constituit în cadrul CSM, pentru a se identifica dacă și în ce măsură se impune elaborarea unei proceduri pentru evitarea și gestionarea, în cazul apariției, a unor situații de încălcare a regimului incompatibilităților în cadrul aparatului CSM, procedură care să fie adusă la cunoștința tuturor categoriilor de personal care își desfășoară activitatea în instituție. O astfel de procedură ar cuprinde și constituirea unui canal de comunicare internă destinat sesizărilor privind situațiile de incompatibilitate (canal ce poate să fie folosit, însă, pentru sesizarea oricărui alt tip de neregularitate).

2. Chiar dacă s-a apreciat că legislația privind funcțiile sensibile nu este aplicabilă magistraților, iar acest fapt a fost consemnat ca atare de către CSM, trebuie menționat că în unele structuri din cadrul sistemului judiciar au fost apreciate ca utile și aplicate standardele privind funcțiile sensibile. Mai mult, acestei bune practici de a consemna și evalua funcțiile sensibile la nivelul sistemului, i s-a adăugat, tot în cazul unor structuri din sistemul justiției, și adoptarea de proceduri specifice în ceea ce privește avertizarea în interes public, în condițiile în care pentru aceasta nu există obligație legală expresă care să vizeze sistemul judiciar. Cele două tipuri de măsuri, prezintă, însă relevanță deosebită, din perspectiva prevenirii faptelor de corupție, la modul general.

În acest context se formulează recomandarea de a analiza în cadrul grupului de lucru special constituit în cadrul CSM dacă și în ce măsură aceste bune practici, privind funcțiile sensibile și avertizorii în integritate, pot fi adoptate de către unele structuri ale sistemului justiției și de a le încuraja pe acestea în adaptarea și implementarea unor proceduri de sistem în aceste materii.

3. Având în vedere specificitatea relaționării grefierilor atât cu CSM, cât și cu președinții curților de apel, cu MJ și cu SNG, se recomandă, pentru sprijinirea acestei categorii de personal, relaționarea cu aceștia, din perspectiva SNA, prin intermediul grupului de

UNIUNEA EUROPEANĂ

Programul Operațional Capacitate Administrativă
Competența face diferența!

Instrumente Structurale
2014-2020

lucru/comisiei constituite pentru SNA la nivelul CSM, putând fi, astfel, comunicate, prin intermediul președinților CA, informări cu caracter general, îndrumări, recomandări, analize, studii.

4. Întrucât au fost solicitate consultări pentru completarea declarațiilor de avere și de interese, fără ca acest efort să fie consemnat și cuantificat, se recomandă întocmirea și completarea unui registru, pentru a releva și volumul de muncă depus, dar și pentru a se evita întrebările clonă, având aceeași problemă de fond/tipologie. Se recomandă, totodată, publicarea pe pagina de internet a instituției a unei secțiuni întrebări și răspunsuri frecvente sau extrase din hotărârile Plenului CSM.
5. Având în vedere relevanța analizei incidentelor de integritate din perspectiva prevenirii faptelor de corupție, se recomandă efectuarea, în cadrul grupului de lucru special constituit în cadrul CSM, a unui demers specific de analiză periodică a tipologiilor abaterilor disciplinare și a altor tipuri de incidente de integritate din perspectiva eficientizării măsurilor de prevenție existente la nivelul sistemului judiciar, prin transmiterea, de exemplu, către INM, de propuneri de completare a temelor de formare, în cadrul aprobării programei curriculare.
6. Având în vedere multitudinea aspectelor semnalate deja cu ocazia depunerii declarațiilor de avere cu privire la necesitatea corelării prevederilor privind declarațiile de avere cu cele privind protecția datelor cu caracter personal, se recomandă efectuarea de demersuri specifice în acest sens, precum: solicitarea unui punct de vedere Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal, Comitetului European pentru Protecția Datelor (CEPD), și întocmirea de îndrumări specifice urmare răspunsurilor primite din partea autorităților naționale și europene competente în materie.

C. Transparența instituțiilor publice (inclusiv a întreprinderilor publice) și accesul la informațiile de interes public deținute de acestea

În urma vizitei de evaluare și a discuțiilor purtate cu reprezentanții instituției, formulăm următoarele concluzii și recomandări:

1. Publicarea pe pagina de internet a instituției a datelor de contact ale persoanei responsabile pentru relația cu societatea civilă, Legea nr. 52/2003.
2. În privința proiectelor de acte normative supuse dezbaterilor publice se recomandă să se indice termenul pentru fiecare act normativ și justificarea urgenței pentru termenele scurte.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

3. Se recomandă analiza oportunității publicării ordinii de zi așa cum se prevede în art. 29 alin. (10), din Legea nr. 317/2004, prin includerea pe ordinea de zi a link-urilor către textele proiectelor de hotărâri ce se supun votului plenului sau secțiilor.
4. Se recomandă respectarea modelului din Anexa nr. 4 din H.G. nr. 583/2016 pentru prezentarea informației pe pagina de internet. Echipa de evaluare a constatat că informațiile publice sunt publicate pe pagina de internet, dar nu se respectă structura din Anexa 4.
5. Se recomandă publicarea Planului de integritate în forma integrată¹⁴, precum și evidențierea informațiilor despre SNA prin crearea pe pagina de internet a unei secțiuni dedicate.
6. Se recomandă întocmirea raportului privind transparența decizională în formatul potrivit Legii nr. 52/2003.
7. În ceea ce privește transparența decizională, se recomandă redactarea raportului prevăzut de art. 13 din legea nr. 52/2003, ce va fi făcut public prin intermediul paginii de internet, prin afișare la sediu într-un spațiu accesibil publicului sau prin prezentare în ședință publică. Documentul va cuprinde cel puțin următoarele elemente:
 - a) numărul total al recomandărilor primite;
 - b) numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative și în conținutul deciziilor luate;
 - c) numărul participanților la ședințele publice;
 - d) numărul dezbaterilor publice organizate pe marginea proiectelor de acte normative;
 - e) situația cazurilor în care autoritatea publică a fost acționată în justiție pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi;
 - f) evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora;
 - g) numărul ședințelor care nu au fost publice și motivația restricționării accesului.
8. Se recomandă publicarea rapoartelor trimestriale de analiză și sinteză a propunerilor societății civile privind demersurile necesare la nivelul CSM pentru îmbunătățirea

¹⁴ http://old.csm1909.ro/csm/linkuri/08_03_2018_90806_ro.pdf.

activității instituțiilor judiciare ca serviciu public aflat în slujba societății, rapoarte prevăzute de lege pentru membrii aleși ai CSM, reprezentanți ai societății civile.

9. Se recomandă consemnarea solicitărilor primite verbal, în baza Legii nr. 544/2001.

*Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!*

